

**СЪВЕТ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

**Брюксел, 5 март 2007 г.
(OR. en)**

**Междуинституционално досие:
2005/0037 А (COD)**

16367/1/06

REV 1

**SOC 601
JAI 676
CODEC 1487**

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: ОБЩА ПОЗИЦИЯ, приета от Съвета на 5 март 2007 г. с оглед приемането на решение на Европейския парламент и на Съвета за създаване за периода 2007-2013 г. на специална програма за предотвратяване и борба с насилието над децата, младежите и жените и за защита на жертвите и рисковите групи (програма Дафне III) като част от Общата програма „Основни права и правосъдие“

**РЕШЕНИЕ № .../.../ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
И НА СЪВЕТА**

от

**за създаване за периода 2007-2013 г. на специална програма
за предотвратяване и борба с насилието над децата, младежите
и жените и за защита на жертвите и рисковите групи
(програма Дафне III)
като част от Общата програма
„Основни права и правосъдие“**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 152 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Икономическия и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора³,

¹ ОВ С 69, 21.3.2006 г., стр. 1.

² ОВ С 192, 16.8.2006 г., стр. 25

³ Становище на Европейския парламент от 5 септември 2006 г. (все още не публикувано в Официален вестник), Обща позиция на Съвета от ... (все още не публикувана в Официален вестник), Позиция на Европейския парламент от ... (все още не публикувана в Официален вестник).

като имат предвид че:

- (1) Договорът установява, че при определянето и изпълнението на всички политики и дейности на Общността трябва да се осигури високо равнище на опазване на човешкото здраве; член 3, параграф 1, буква п) от него изисква действията на Общността да включват принос за постигането на високо равнище на опазване на здравето.
- (2) Действията на Общността следва да допълват националните политики, насочени към подобряване на здравето на населението, като премахват източниците на риск за човешкото здраве.
- (3) Физическото, сексуално и психологическо насилие над децата, младежите и жените, включително заплахите за такива действия, принуда или произволно лишаване от свобода, както в обществения, така и в личния живот, представляват нарушение на правото им на живот, сигурност, свобода, достойнство и физическа и емоционална неприкосновеност и сериозна заплаха за физическото и психично здраве на жертвите на такова насилие. Подобно насилие е толкова широко разпространено в Общността, че представляват истинско нарушение на основните права, бич за здравето и пречка пред сигурното, свободно и справедливо гражданство.
- (4) Световната здравна организация (СЗО) определя здравето като състояние на пълно физическо, психично и социално благосъстояние, а не само като липса на заболяване или недъг. Според резолюция на Асамблеята на СЗО от 1996 г., насилието е един от водещите проблеми за общественото здраве в световен мащаб. В доклада си за насилието и здравето от 3 октомври 2002 г. СЗО препоръчва да се насърчават основните превантивни мерки, да се укрепват мерките в подкрепа на жертвите на насилие, и да се засилват сътрудничеството и обмена на информация относно предотвратяване на насилието.

- (5) Тези принципи са признати в редица конвенции, декларации и протоколи на основните международни организации и институции, като Организацията на Обединените нации, Международната организация на труда (МОТ), Световната конференция на жените и Световния конгрес за борба срещу сексуалната експлоатация на деца с търговска цел.
- (6) Борбата срещу насилието следва да се постави в контекста на защитата на основните права, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз¹ и придружаващите обяснения, като се има предвид нейния статут, както и, *inter alia*, правото на достойнство, равенство и солидарност. Тя съдържа редица специфични разпоредби относно защитата и утвърждаването на физическата и духовна неприкосновеност, равнопоставеността на мъжете и жените, правата на детето и недискриминацията, както и признаването на забраната за нечовешко и унижително отношение, на робството и принудителния труд, и на детския труд. Хартата подчертава, че при определянето и прилагането на всички политики и дейности на Общността е необходимо високо равнище на защита на човешкото здраве.
- (7) Европейският парламент прикани Комисията да изработи и осъществи програми за действие за борба срещу такова насилие, *inter alia*, в своите Резолюции от 19 май 2000 г. относно съобщението на Комисията до Съвета и до Европейския парламент. „За-понататъшни действия в борбата срещу трафика на жени“², и от 20 септември 2001 г. относно мутилацията на женските генитални органи³, от 17 януари 2006 г. относно стратегиите за предотвратяване на трафика на уязвими за сексуална експлоатация жени и деца, и от 2 февруари 2006 г. относно настоящото положение в борбата срещу насилието над жените и за евентуални бъдещи действия в това отношение.

¹ ОВ С 364, 18.12.2000, стр.1.

² ОВ С 59, 23.2.2001, стр.307.

³ ОВ С 77 Е, 28.3.2002, стр.126.

- (8) Програмата за действие на Общността, създадена с Решение № 293/2000/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 януари 2000 г. относно приемането на програма за действие на Общността („програмата Дафне“) (2000–2003 г.) относно превантивните мерки за борба с насилието над децата, младежите и жените¹, даде възможност да се привлече вниманието на Европейския съюз и да се засили и укрепи сътрудничеството между организациите в държавите-членки, активно ангажирани в борбата с насилието.
- (9) Програмата за действие на Общността, създадена с Решение № 803/2004/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 21 април 2004 година, относно приемането на програма за действие на Общността (2004–2008) за предотвратяване и борба с насилието над децата, младежите и жените и за защита на жертвите и рисковите групи („програма Дафне II“)², даде тласък на постигнатите по програмата Дафне резултати; съгласно член 8, параграф 2 от Решение № 803/2004/ЕО, Комисията взема необходимите мерки, за да осигури съответствието на годишните бюджетни кредити с новите финансови перспективи.
- (10) Желателно е да се осигури приемственост между проектите, финансирани по програмите Дафне и Дафне II.
- (11) Важно и необходимо е да се отчетат сериозните, непосредствени и дългосрочни последици от насилието над деца, младежи и жени, както върху физическото и психично здраве, психологическото и социално развитие, така и по отношение на равните възможности на засегнатите лица, за отделните лица, семейства и общности, както и високите социални и икономически разходи за обществото като цяло.

¹ ОВ L 34, 9.2.2000, стр.1.

² ОВ L 143, 30.4.2004, стр.1.

- (12) Насилието срещу жените приема много форми, вариращи от домашното насилие, което е преобладаващата форма на всички обществени равнища, до вредните традиционни практики, свързани с упражняване на физическо насилие над жените, като мутилацията на женските генитални органи и престъпленията засягащи честта, които съставляват особена форма на насилие над жените.
- (13) Деца, младежи или жени, които са свидетели на насилие над близък роднина, следва да бъдат разглеждани като жертви на насилие, съгласно програмата, създадена с настоящото решение („програмата“).
- (14) Що се отнася до предотвратяване на насилието, включително злоупотреба и сексуална експлоатация, упражнявани над деца, младежи и жени, и защитата на жертвите и рисковите групи, Европейският съюз може да придаде добавена стойност на действията, които предимно следва да бъдат предприети от държавите-членки, по следните начини: разпространение и обмен на информация, опит и добри практики; насърчаване на нови подходи; съвместно определяне на приоритети; установяване на подходящи мрежи за действие; подбор на проекти в рамките на цялата Общност, включително проекти, подкрепящи безплатни телефонни линии в помощ на децата и горещи линии за изчезнали и сексуално експлоатирани деца; мотивиране и мобилизиране на всички засегнати страни; и провеждане в цяла Европа на кампании за повишаване на осведомеността, насочени срещу насилието. Тези действия следва да обхващат и подкрепа за децата, младежите и жените, които са жертви на трафика с хора.
- (15) Тъй като често локалните и регионални организации, действащи в сътрудничество с техни партньори от други държави-членки, могат ефективно да реагират на основните причини и последствия от насилието, програмата следва да отдаде необходимата тежест на превантивните мерки и на действията в подкрепа на жертвите, които се осъществяват на местно и регионално ниво.

- (16) Целите на настоящото решение, а именно предотвратяването и борбата с всякакви форми на насилие над деца, младежи и жени, не могат да бъдат постигнати в пълна степен от държавите-членки, поради необходимостта от обмен на информация на общностно равнище и от разпространение на добрите практики в рамките на цялата Общност. Това може да се постигне по-добре на общностно равнище. Поради необходимостта от координиран и мултидисциплинарен подход и поради мащабността или въздействието на програмата, Общността може да вземе мерки, в съответствие с принципа на субсидиарността, постановен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалността, така както е прогласен в цитирания член, настоящото решение не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (17) Настоящото решение определя финансов пакет за целия срок на програмата, който по смисъла на точка 37 от Междунституционалното споразумение от 17 май 2006 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина и доброто финансово управление, представлява главна отправна точка за бюджетния орган по време на годишната бюджетна процедура¹.

¹ ОВ L 139, 14.6.2006, стр. 1

- (18) Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности¹, по-нататък наричан „Финансовият регламент“, и Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002 на Комисията от 23 декември 2002 г., относно определянето на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002², които гарантират финансовите интереси на Общността, трябва да бъдат прилагани, като се вземат предвид принципите за простота и последователност при избора на бюджетни инструменти, за ограничаване на броя на случаите, когато Комисията запазва пряка отговорност за тяхното прилагане и управление, и за необходимата пропорционалност между обема на ресурсите и административната тежест, свързана с тяхната употреба.
- (19) Следва да се вземат подходящи мерки и за предотвратяването на нередности и измами, както и да се предприемат необходимите мерки за възстановяване на изгубени, неправилно платени или използвани не по предназначение средства, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г., относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности³, Регламент (ЕО, Евратом) № 2185/1996 на Съвета от 11 ноември 1996 г., относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности⁴, и Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г., относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF)⁵.

¹ ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1, така както е поправен в ОВ L 25, 30.1.2003 г., стр. 43.) Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1995/2006 (ОВ L 390, 30.12.2006 г., стр. 1).

² ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1248/2006 (ОВ L 227, 19.8.2006 г., стр. 3).

³ ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1, така както е поправен в ОВ L 36, 10.2.1998 г., стр. 16.

⁴ ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2.

⁵ ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 1.

- (20) Финансовият регламент се нуждае от създаването на основен акт, който да регламентира оперативните грантове.
- (21) Следва да се приемат мерките, необходими за прилагането на настоящото решение, в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г., относно определяне на процедурите за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията¹.
- (22) Балансираното участие на жени и мъже в процеса на вземане на решения е ключов елемент за постигането на реално равенство между жените и мъжете. Затова държавите-членки следва да положат най-големи усилия за постигането на баланс между половете в състава на комитета, посочен в член 10,

РЕШИХА КАКТО СЛЕДВА:

Член 1

Предмет и приложно поле

1. Като се опира на заложените в програмите Дафне и Дафне II политики и цели, настоящото решение създава специална програма за предотвратяване и борба срещу насилието над деца, младежи и жени и за защита на жертвите и рисковите групи (програма Дафне III), по-нататък наричана „програмата“, като част от общата програма „Основни права и правосъдие“, с оглед допринасяне за постигането на високо равнище на защита срещу насилието, за да се укрепи опазването на физическото и психично здраве.

¹ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр.23. Решение, изменено с Решение 2006/512/ЕО (ОВ L 200, 22.7.2006 г., стр. 11).

2. Програмата обхваща периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г.
3. За целите на програмата, терминът „деца“ обхваща възрастови граници от 0-18 г., съгласно международните инструменти, отнасящи се до правата на детето.
4. Проектите, обаче, чиято дейност е насочена предимно към групи от бенефициери, като например „юноши“ (от 13 до 19 години) или лица между 12 и 25 години, се считат за попадащи в категорията „младежи“.

Член 2

Общи цели

1. Целта на програмата е да допринесе за защитата на децата, младежите и жените срещу всякакви форми на насилие и да се постигне високо равнище на защита на здравето, благополучие и социална интеграция.
2. Без да се засягат целите и правомощията на Европейската Общност, общите цели на програмата допринасят, особено що се отнася до децата, младежите и жените, за развитието на политиките на Общността и по специално на тези от тях, които касаят здравето на населението, човешките права и равнопоставеността между половете, както и на действията, целящи защитата на правата на децата, и борбата срещу трафика на хора и сексуалната експлоатация.

Член 3
Специфична цел

Специфичната цел на програмата е да допринесе за предотвратяването на насилието и за борбата с всичките му форми, възникващи както в обществената, така и в личната сфера спрямо децата, младежите и жените, включително сексуалната експлоатация и трафика на хора, като се предприемат превантивни мерки и се оказва помощ и се осигурява защита на жертвите и на рисковите групи. Това се постига посредством следните транснационални действия, или посредством друг вид действия, посочени в член 4:

- а) подпомагане и насърчаване на НПО и други организации, действащи в тази област, както е посочено в член 7;
- б) разработване и провеждане на действия за повишаване на осведомеността, насочени към специфични целеви групи, като определени професии, компетентните органи и власти, определени кръгове от широката общественост и рисковите групи, за да се даде по-добра представа и да се стимулира възприемането на „нулева търпимост“ спрямо насилието, както и за да се насърчи оказването на помощ на жертвите и докладването на прояви на насилие на компетентните органи;
- в) разпространение на резултатите, получени в рамките на програмите Дафне и Дафне II, включително тяхното адаптиране, пренасяне и използване от други бенефициери или в други географски зони;

- г) определяне и засилване на действията, допринасящи за изграждане на положително отношение към изложени на риск от насилие лица, по-специално посредством възприемане на подход, насърчаващ уважението спрямо тях и благоприятстващ тяхното благополучие и себerealизация;
- д) създаване и оказване на подкрепа на мултидисциплинарни мрежи с оглед укрепване на сътрудничеството между неправителствени организации и други организации, действащи в тази област;
- е) осигуряване разширяването на основана на веществени доказателства информация и на базата от знания, както и на обмена, набирането и разпространяването на информация и на добри практики, включително посредством изследвания, обучение, учебни посещения и обмен на служители;
- ж) разработка и тестване на образователни и повишаващи осведомеността материали, отнасящи се до предотвратяване на насилието срещу деца, младежи и жени, както и допълване и приспособяване на вече съществуващи материали, за ползване в други географски области или за други целеви групи;
- з) изучаване на явленията, свързани с насилието и неговото въздействие, както върху жертвите, така и върху обществото като цяло, включително разходите за здравеопазване и разходите в социалната и икономическа сфера, с оглед предприемането на мерки спрямо първопричините за насилието на всички обществени нива;
- и) създаване и изпълнение на програми за подкрепа на жертвите и лицата, изложени на риск, както и програми за въздействие върху извършителите, при гарантиране на сигурността на жертвите.

Член 4
Видове действия

С оглед преследване на общата цел и специфичните цели, изложени в член 2 и член 3, програмата подкрепя следните видове действия при условията, изложени в годишната работна програма:

- а) специфични действия, предприети от Комисията, като проучвания и изследвания, проучвания на общественото мнение и наблюдения, разработване на индикатори и методологии, събиране, разработка и разпространение на статистически данни, семинари, конференции и срещи на експерти, организиране на обществени кампании и мероприятия, разработка и поддържане на „хелпдеск“ услуга и интернет-страници, подготовка и разпространение на информационни материали (включително компютърни програми и образователни ресурси), създаване и подкрепа за групи от типа „тинк-танк“ сред заинтересованите кръгове, които да дават експертни съвети, свързани с насилието, подкрепа на други мрежи от национални експерти, както и дейности по анализ, мониторинг и оценка; или
- б) специфични транснационални проекти от интерес за Общността, включващи поне две държави-членки при изложените в годишните работни програми условия; или
- в) подкрепа за дейностите на НПО или други организации, преследващи цел от общоевропейски интерес, свързана с общите цели на програмата, установени в член 2 при изложените в годишните работни програми условия.

Член 5
Участие на трети страни

Следните страни могат да участват в дейностите по програмата:

- а) страни, с които Европейският съюз е подписал договор за присъединяване;
- б) страни-кандидатки, ползващи се от пред-присъединителна стратегия, съгласно общите принципи и общите условия за участие на тези страни в програми на Общността, разработени, съответно, в Рамковото споразумение и в решения на Съветите за асоцииране;
- в) страните-членки на ЕАСТ, които са страни по Споразумението за ЕИП, съгласно разпоредбите на това споразумение;
- г) страните от Западните Балкани, съгласно договореностите, които трябва да се постигнат с тези страни по рамковите споразумения относно основните принципи за тяхното участие в програми на Общността;

Проектите могат да привличат страни-кандидатки, които не участват в програмата, когато това би допринесло за тяхната подготовка за присъединяване, или други трети страни, които не участват в програмата, когато това е благоприятно за целите на проектите.

Член 6

Бенефициери и целеви групи

1. Бенефициери по програмата са деца, младежи и жени, които са или има опасност да станат жертви на насилие.
2. Главни целеви групи на програмата са, *inter alia*, семейства, учители и образователен персонал, полицейски, гранични и социални служители, местни, национални и военни власти, медицински и помощен медицински персонал, съдебен персонал, НПО, синдикални организации и религиозни общности.

Член 7

Достъп до програмата

Достъпът до програмата е открит за частни или обществени организации и институции (местни власти на подходящото ниво, университетски катедри и изследователски центрове), които работят за предотвратяване на насилието над децата, младежите и жените и борбата с него, за осигуряване на защита срещу такова насилие, оказване на помощ на жертвите, изпълняване на конкретно насочени мерки, които имат за цел да популяризират премахването му или да насърчат промяна в отношението и в поведението по отношение на уязвимите групи и жертвите на такова насилие.

Член 8
Видове интервенция

1. Финансирането от Общността може да приеме следните законни форми:
 - грантове;
 - договори за обществени поръчки.
2. Грантовете на Общността се предоставят след разглеждане на исканията, получени в отговор на покани за представяне на предложения, освен в изключителни надлежно обосновани спешни случаи или когато характеристиките на бенефициера не оставят друг избор за дадена дейност. Грантовете на Общността се предоставят под формата на оперативни грантове и грантове за дейности. Максималният размер на съфинансиране се определя в годишните работни програми.
3. Освен това могат да бъдат отпуснати средства за разходи за допълнителни мерки, посредством договори за обществени поръчки, като в този случай финансирането от Общността обхваща заплащането на услуги и стоки, пряко свързани с целите на програмата. То обхваща, *inter alia*, разходите за информация и комуникации, за подготовка, реализация, мониторинг, проверка и оценка на проекти, политики, програми и законодателство.

Член 9
Мерки по изпълнението

1. Комисията реализира подкрепата на Общността в съответствие с Финансовия регламент.

2. За да осъществи програмата, Комисията приема, в рамките на общите цели на програмата, изложени в член 2, годишна работна програма, съдържаща определение на нейните специфични цели и тематични приоритети, описание на придружаващите мерки, предвидени в член 8, и, ако е необходимо, списък с други дейности. Годишната работна програма определя минималния процент годишни разходи, които трябва да се предоставят за грантове.
3. Годишната работна програма се приема в съответствие с процедурата за управление, посочена в член 10, параграф 2.
4. Мерките, необходими за изпълнението на настоящото решение по отношение на всички други въпроси, се приемат в съответствие с процедурата на консултиране, посочена в член 10, параграф 3.
5. Процедурите по оценяване и предоставяне на грантове за дейности вземат предвид, освен другото, следните критерии:
 - а) общите и специфичните цели, определени в членове 2 и 3, и мерките, предприети в различните области, посочени в член 3, както и съответствието с годишната работна програма;
 - б) качеството на предложените дейности, по отношение на концепция, организация, представяне и очаквани резултати;
 - в) сумата, искана за финансиране от Общността, и свързаната с това ефективност на разходите с оглед на очакваните резултати;

- г) въздействието на очакваните резултати върху общите и специфичните цели на програмата, определени в членове 2 и 3, и върху мерките, предприети в различните области, определени в член 3;
 - д) новаторство.
6. Исканията за оперативни грантове, посочени в член 4, буква в), се оценяват в светлината на:
- а) съответствието им с целите на програмата;
 - б) качеството на планираните дейности;
 - в) вероятния мултиплициращ ефект на тези дейности върху обществеността;
 - г) географско въздействие на осъществяваните дейности;
 - д) участието на гражданите в организацията на съответните органи;
 - е) съотношението между разходи и ефективност на предложената дейност.

Член 10
Комитет

1. Комисията се подпомага от комитет.

2. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 4 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се имат предвид разпоредбите на член 8 от решението. Периодът, предвиден в член 4, параграф 3 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на два месеца.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилагат членове 3 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се имат предвид разпоредбите на член 8 от решението.
4. Комитетът приема свой процедурен правилник.

Член 11

Взаимно допълване

1. Ще се търсят обединяване за постигане на по-висока ефективност и взаимно допълване с други инструменти на Общността, и по специално с общите програми „Сигурност и гарантиране на свободите“ и „Солидарност и управление на миграционните потоци“, със Седмата рамкова програма за изследователска и развойна дейност, както и с програмите за здравеопазване, „Заетост и социална солидарност - ПРОГРЕС“ и „По-безопасен интернет плюс“. Ще се търси взаимно допълване и с Европейския институт за равенство между мъжете и жените. Статистическият елемент на информацията за насилието ще се разработва в сътрудничество с държавите-членки, като се използва при необходимост Статистическата програма на Общността.
2. Програмата може да обменя ресурси с други инструменти на Общността, по-специално с общите програми „Сигурност и гарантиране на свободите“, „Солидарност и управление на миграционните потоци“ и Седмата рамкова програма за изследователска и развойна дейност, с оглед осъществяване на дейности, отговарящи на целите на всички програми.

3. Дейностите, финансирани съгласно настоящото Решение, не получават подкрепа за същата цел от други финансови инструменти на Общността. Комисията осигурява получаването на обратна информация от бенефициерите по програмата за финансирането, отпуснато от общия бюджет на Европейския съюз и от други източници, както и информацията относно текущи искания за финансиране.

Член 12

Финансиране

1. Финансовият пакет за изпълнението на настоящото решение е определен на 116,85 милиона EUR за периода, посочен в член 1.
2. Отпуснатите суми за дейностите, предвидени по настоящата програма, се включват в годишните бюджетни кредити на общия бюджет на Европейския съюз. Годишните бюджетни кредити за програмата се одобряват от бюджетния орган в границите на финансовата рамка.

Член 13

Мониторинг

1. Комисията гарантира, че бенефициерът подава технически и финансови доклади за напредъка на работата по всяка дейност, финансирана от програмата. До три месеца след завършване на дейността се подава и окончателен доклад. Комисията определя формата и съдържанието на докладите.

2. Комисията гарантира, че договорите и споразуменията, подписани в резултат на изпълнението на програмата, ще предвиждат, по-специално, надзор и финансов контрол от Комисията (или от упълномощен от нея представител), ако е необходимо посредством проверки на място, включително и проверки на образци, и посредством одити, осъществявани от Сметната палата.
3. Комисията изисква бенефициерите на финансова помощ да съхраняват и предоставят на Комисията всички оправдателни документи, отнасящи се до разходите по дейностите на всеки проект, за период от 5 години след последното плащане.
4. На базата на резултатите от докладите и проверките на образци, посочени в параграфи 1 и 2, Комисията коригира, ако е необходимо, размера или условията на отпускане на първоначално одобрената финансова помощ, както и графика на плащанията.
5. Комисията предприема всякакъв вид други стъпки, необходими, за да се провери дали финансираните дейности са осъществени както подобава и в съответствие с разпоредбите на настоящото решение и на Финансовия регламент.

Член 14

Защита на финансовите интереси на Общността

1. Комисията осигурява защитата на финансовите интереси на Общността, при изпълнение на дейности, финансирани по настоящото решение, чрез прилагане на превантивни мерки против измама, корупция и други незаконни действия, чрез ефективни проверки и чрез възстановяване на недължимо изплатени суми и, ако се открият нередности, чрез ефективни и съразмерни и възпиращи санкции, съгласно Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 и Регламент (ЕО) № 1073/1999.

2. По отношение на дейностите на Общността, финансирани по програмата, Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 се прилагат за всяко нарушение на разпоредбите на правото на Общността - включително за нарушения на договорно задължение, уговорено въз основа на програмата, което е резултат от действие или бездействие на даден икономически оператор, и което има или би имало за последица ощетяването на общия бюджет на Европейския съюз или на бюджетите, управлявани в неговата рамка, чрез неоправдано перо на разходи.
3. Комисията намалява, спира или си възстановява размера на отпуснатата финансова помощ по дадена дейност ако открие нередности, включително несъответствие с разпоредбите на настоящото решение или на отделното решение, договор, или споразумение, по силата на което се отпуска въпросната финансова помощ, или ако се окаже, че без да е потърсено одобрението на Комисията, дейността е била подложена на промяна, която противоречи на естеството или на условията за реализация на проекта.
4. Ако крайните срокове не бъде спазени или само част от определената финансова помощ е оправдана от напредъка, постигнат при осъществяване на дадена дейност, Комисията изисква бенефициерът да представи обяснения в рамките на определен период. Ако бенефициерът не даде задоволителен отговор, Комисията може да откаже изплащане на останалата финансова помощ и да поиска възстановяване на вече платените суми.
5. Всяко неправилно плащане се възстановява на Комисията. На всички суми, невъзстановени своевременно според условията, формулирани във Финансовия регламент, се начисляват лихви.

Член 15
Оценяване

1. Програмата подлежи на редовен мониторинг, за да се проследи осъществяването на дейностите, провеждани по нея.
2. Комисията осигурява редовната, независима и външна оценка на програмата.
3. Комисията представя пред Европейския парламент и Съвета:
 - а) междинен доклад за оценка на получените резултати и за качествените и количествените аспекти на осъществяването на програмата не по-късно от 31 март 2011 г., придружен от списък на финансираните проекти и мерки;
 - б) съобщение за продължаване на настоящата програма не по-късно от 31 май 2012 г.;
 - в) *ex-post* доклад за оценка на изпълнението и резултатите от програмата не по-късно от 31 декември 2014 г.

Член 16
Публикуване на проектите

Комисията публикува ежегодно списък на финансираните проекти по програмата, заедно с кратко описание на всеки проект.

Член 17
Преходни мерки

Решение № 803/2004/ЕО се отменя. Дейностите, започнали съобразно с това решение, продължават да се уреждат от него до тяхното приключване.

Член 18
Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

То се прилага от

Съставено в Брюксел на

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател